

УДК 338.48

Поздняк В.А.¹, Віндюк А.В.²

¹ студ. гр. ГФ-211 НУ «Запорізька політехніка»

² д-р пед. наук, проф. НУ «Запорізька політехніка»

РОЗВИТОК ТУРИЗМУ ЧОРНОГОРІЇ

Чорногорія є однією з найпривабливіших туристичних дестинацій на Балканському півострові. Країна приваблює туристів своїми красивими пляжами, гірськими краєвидами та багатою культурною спадщиною. Тури до

Чорногорії стали дедалі більш популярними серед туристів з усього світу.

За даними звіту «Travel and Tourism Competitiveness Report» за 2021 рік, Чорногорія не зазнала значного зниження у рейтингу Індексу конкурентоспроможності туристичної галузі. Країна опустилася лише на три сходинки, зайнявши 67 місце, порівняно зі звітом за 2019 рік, коли країна посідала 64 місце. Це можна пояснити значним впливом пандемії COVID-19 на туристичну галузь в країні, що призвело до значного зменшення числа туристів та призупинення діяльності багатьох туристичних підприємств [1].

Звіт також вказує на те, що Чорногорія має низькі показники в ряді ключових складових Індексу конкурентоспроможності туристичної галузі, таких як природні та культурні ресурси, інфраструктура повітряного транспорту та здоров'я та гігієна. Проте, країна має високі показники в складових, які стосуються безпеки та захисту, що може бути важливим фактором для туристів, що шукають місця для відпочинку та відновлення.

Отже, відновлення туризму в Чорногорії після пандемії COVID-19 може бути важливим завданням для країни, проте для досягнення цієї мети необхідно зробити значні зусилля у розвитку туристичних ресурсів та інфраструктури, щоб збільшити конкурентоспроможність країни в цій галузі.

Загалом, Чорногорія має досить високий рівень індексу TTDI (Travel and Tourism Development Index) (4,1), що свідчить про її конкурентоспроможність у галузі туризму. Проте, при ближчому розгляді складових індексу можна відзначити деякі сильні та слабкі сторони розвитку туризму в країні. За складовою безпеки та захисту (5,7), країна має високий показник, що свідчить про досить безпечну ситуацію для туристів. Здоров'я та гігієна (5,3) також має досить високий показник, що важливо для забезпечення комфортного перебування туристів у країні. Також, Чорногорія має досить високий рівень готовності до ІКТ (Інформаційно-комунікаційні технології) (5,1), що важливо для забезпечення зручностей та доступності інформації для туристів.

Проте, наявні деякі слабкі сторони у розвитку туризму в Чорногорії. Зокрема, Інфраструктура повітряного транспорту (2,6) та Міжнародна відкритість (3,4) мають досить низькі показники, що може ускладнити доступність країни для туристів. Також, Наземна та портова інфраструктура (3,5) має середній рівень, що потребує покращення для забезпечення комфортного перебування туристів у країні.

Щодо ресурсів, які можуть привернути туристів, можна відзначити досить високі показники Інфраструктури туристичного обслуговування (5,7) та цінової конкурентоспроможності (5), що можуть стимулювати зростання потоку туристів у країну. Проте, природні ресурси (1,8) та культурні ресурси (1,5) мають досить низькі показники, що може ускладнити конкуренцію з іншими країнами, які мають більш розвинені туристичні ресурси.

На позитивну ноту можна відзначити досить високі показники екологічної

та соціально-економічної стійкості та обставин (4 та 4,5 відповідно), що може сприяти позитивному іміджу країни та залученню більш вимогливих туристів [2].

З аналізу життєвого циклу туристичної галузі Чорногорії можна зробити висновок, що туристична галузь Чорногорії знаходиться на стадії зростання. Протягом останніх десяти років, кількість туристів, які відвідують Чорногорію, зросла з 1.5 мільйона у 2012 році до 1.9 мільйонів у 2023 році. Обсяг туристичних витрат збільшився з 0.9 мільярдів доларів США в 2012 році до 1.3 мільярдів доларів США в 2023 році.

Дохід туристичних підприємств і надходження від туризму також зросли в цілому протягом цього періоду. Це свідчить про те, що туризм є важливою галуззю для економіки Чорногорії та її розвиток продовжується.

Чорногорія має потенціал для розвитку туризму, проте необхідно працювати над покращенням інфраструктури та ресурсів, які можуть привернути туристів, щоб збільшити конкурентоспроможність країни в галузі туризму та подорожей.

Туристична галузь Чорногорії відіграє важливу роль у розвитку економіки країни, а також сприяє підвищенню міжнародної популярності Чорногорії як туристичного напрямку. Протягом останніх 10 років вона проходила через різні етапи життєвого циклу, але є певна надія на те, що галузь відновиться після пандемії COVID-19 і продовжить свій розвиток.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Дослідження «Туризм в Чорногорії: сучасний стан, тенденції та перспективи» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.mdpi.com/2225-1146/8/3/29> (дата звернення: 2025.03.20). – Назва з екрана.

2. Чорногорський інститут статистики [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.monstat.org/eng/> (дата звернення: 2025.03.20). – Назва з екрана.